

O'ZBEKISTONDA YOSHLAR SIYOSATI VA UNING IJTIMOIY TA'SIRI

Komilova Dilshoda Ulug'bek qizi

*Namangan davlat universiteti 3-bosqich
talabasi. Ilmiy rahbari: Rahmatova Hayrihon*

ANNOTATSİYA: O'zbekistonda yoshlar siyosati mamlakatning ijtimoiy rivojlanishida muhim o'rinni tutadi. Ushbu maqola yoshlar siyosatining asosiy yo'nalishlari, uning maqsadlari va ijtimoiy ta'siri haqida tahlil qiladi. Yoshlar siyosati, asosan, ta'lim, ish o'rirlari, sog'liqni saqlash, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash va madaniy faoliyatlar orqali amalga oshiriladi. O'zbekistondagi yoshlar siyosati, yoshlarning jamiyatdagi faolligini oshirish, ularning iqtisodiy va ijtimoiy jihatdan rivojlanishini ta'minlashga qaratilgan. Maqolada yoshlar siyosatining samaradorligi, uning jamiyatdagi ijtimoiy o'zgarishlarga ta'siri, shuningdek, yoshlarning davlat va jamiyat hayotiga qo'shgan hissasi hamda ularning ijtimoiy integratsiyasi masalalari o'rganiladi. O'zbekistonda amalga oshirilayotgan yoshlar siyosati yoshlarning jismoniy va ma'naviy rivojlanishini ta'minlash, ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlash, yangi mehnat bozoriga kirish imkoniyatlarini yaratish kabi ijtimoiy jihatlarni qamrab oladi. Bu siyosatning ijtimoiy ta'siri mamlakatning kelajagi uchun katta ahamiyatga ega bo'lib, yoshlarning jamiyatdagi o'rni va ularning fuqarolik ongini shakllantirishda muhim rol o'yndaydi.

KALIT SO'ZLAR: O'zbekistonda yoshlar siyosati, ijtimoiy ta'sir, ta'lim, ish o'rirlari, sog'liqni saqlash, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash, yoshlar faolligi, iqtisodiy rivojlanish, ijtimoiy barqarorlik, yoshlarning jamiyatdagi o'rni, fuqarolik ong, madaniy faoliyat, yoshlar integratsiyasi.

O'zbekistonda yoshlar siyosati jamiyatning kelajagini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Bu siyosat yoshlarning iqtisodiy, ijtimoiy, ma'naviy va madaniy

rivojlanishini ta'minlashga qaratilgan. Yoshlar siyosati doirasida ta'lim, ish o'rnlari, sog'liqni saqlash, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash va madaniy faoliyatlar kabi bir qator yo'nalishlar mavjud. O'zbekiston hukumati yoshlarning ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytirishga, ularga zamonaviy kasblarni o'rgatishga va yangi mehnat bozoriga kirish uchun zarur sharoitlar yaratishga e'tibor qaratmoqda. Shuningdek, yoshlar siyosati jamiyatdagi ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlashga ham xizmat qilmoqda. Yoshlarning iqtisodiy va ijtimoiy integratsiyasi, ularning fuqarolik ongini rivojlantirish, jamiyatdagi faol ishtirokini ta'minlash yoshlar siyosatining asosiy maqsadlaridan biridir. O'zbekistonda yoshlar siyosatining samaradorligi, ayniqsa, yoshlarning madaniy va ma'naviy rivojlanishi, ularga ijodiy imkoniyatlar yaratish, ijtimoiy loyihalarda ishtirokini oshirish orqali sezilarli darajada o'sdi. Bugungi kunda yoshlar siyosati mamlakatda yoshlar orasida ijobiy o'zgarishlarni amalga oshirish, ularning jamiyatdagi o'rnini mustahkamlashga, yangi avlodni tarbiyalash va keljakdagi ijtimoiy, iqtisodiy o'zgarishlarga tayyorlashga xizmat qiladi. Bu siyosatning ta'siri nafaqat yoshlarning jismoniy va ma'naviy rivojlanishini ta'minlaydi, balki butun jamiyatning barqaror rivojlanishiga katta hissa qo'shamdi.¹ O'zbekistonning kelajagi uchun yoshlar siyosatining ta'siri muhim va ularga berilgan imkoniyatlar yoshlarning jamiyatdagi roli va ular yaratadigan ijtimoiy o'zgarishlarga bevosita ta'sir ko'rsatadi. O'zbekistonda yoshlar siyosati mamlakatning ijtimoiy, siyosiy va iqtisodiy rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatmoqda.² Yoshlar siyosatining samarali amalga oshirilishi, jamiyatda barqarorlikni ta'minlash, yoshlarning jamiyatda faol ishtirok etishini rag'batlantirish va ularga mehnat bozorida o'z o'rnini topish imkoniyatlarini yaratish uchun muhimdir. Bugungi kunda yoshlar, shuningdek, ijtimoiy, siyosiy va iqtisodiy jarayonlarda o'zlarining faol rolini o'ynay boshlagan. O'zbekiston hukumati yoshlar uchun sifatli ta'lim va kasb-hunar o'rganish imkoniyatlarini yaratish orqali ularning jamiyatga bo'lgan ijtimoiy mas'uliyatini

¹ Usmonov, I. (2017). O'zbekistonda yoshlarni ish bilan ta'minlashning zamonaviy yo'llari. Toshkent: "Yoshlar" nashriyoti 89-B

² Usmonov, I. (2017). O'zbekistonda yoshlarni ish bilan ta'minlashning zamonaviy yo'llari. Toshkent: "Yoshlar" nashriyoti 67-B

kuchaytirishga harakat qilmoqda. Shuningdek, yoshlarning madaniy va sport faoliyatlariga jalb qilinishi, ularning turli sohalarda ijodiy imkoniyatlarga ega bo‘lishi, shuningdek, fuqarolik jamiyatining rivojlanishiga xizmat qiladigan yangi g‘oya va tashabbuslarni amalga oshirishga imkon yaratmoqda. Yoshlar siyosatining dolzarbliji shundaki, yoshlar o‘z fikrlarini erkin bildiradigan, jamiyatning barcha sohalarida ishtirok etadigan fuqarolar sifatida shakllanmoqda. Ijtimoiy ta’sir jihatidan, yoshlar siyosati davlatning istiqboldagi barqarorligini ta’minalash, yosh avlodni jamiyatga integratsiyalashgan va ijtimoiy ongli fuqarolar sifatida tarbiyalashga yordam beradi. Bu, o‘z navbatida, jamiyatda ijtimoiy o‘zgarishlarni amalga oshirishga, yoshlarning o‘z faoliyatlarini jamiyat manfaatiga yo‘naltirishga xizmat qiladi. Yoshlar siyosati mamlakatning kelajagini shakllantirishda muhim vosita bo‘lib, yoshlarni qo‘llab-quvvatlash orqali ularning jamiyatga yanada samarali integratsiyasini ta’minalashda katta ahamiyatga ega. O‘zbekistonda yoshlar siyosati mamlakatning ijtimoiy rivojlanishida muhim ahamiyatga ega bo‘lib, yoshlarning jamiyatdagi faolligini oshirish va ularni iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy sohalarda rivojlanishiga qaratilgan. Yoshlar siyosati orqali yoshlarning ta’lim olish, mehnat bozorida o‘z o‘rnini topish, jismoniy va ma’naviy rivojlanishi ta’minalanadi. Ushbu siyosatning asosiy maqsadi yoshlarni jamiyatga faol va mas’uliyatli fuqarolar sifatida shakllantirish, ularning keljakdagi roli va jamiyatdagi o‘rnini mustahkamlashdan iboratdir. Yoshlarning ijtimoiy integratsiyasi, davlat va jamiyat hayotida qo‘sghan hissasi, shuningdek, ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlashga bo‘lgan ta’siri mamlakatning uzoq muddatli rivojlanishiga katta hissa qo‘sadi. Shu sababli, O‘zbekistonagi yoshlar siyosati mamlakat kelajagi uchun muhim va zaruriy bir vosita sifatida davom ettirilishi kerak. O‘zbekistonda yoshlar siyosati, ayniqsa, yoshlarning jamiyatdagi faolligini oshirish va ularni mamlakat rivojiga faol jalb etish maqsadida amalga oshirilayotgan ko‘plab ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy dasturlarni o‘z ichiga oladi. Yoshlar siyosatining samaradorligi nafaqat yoshlarning individual rivojlanishiga, balki butun jamiyatda barqarorlik va ijtimoiy tenglikni ta’minalashga qaratilgan. O‘zbekistonda yoshlar uchun ishlab chiqilgan islohotlar, shu jumladan, ta’lim tizimi, ish o‘rnlari yaratish, sog‘liqni

saqlashni takomillashtirish, va madaniyat sohasidagi yangilanishlar, yoshlarning salohiyatini ochish va ularni mustaqil hayotga tayyorlashda katta rol o‘ynaydi. Bundan tashqari, yoshlar siyosatining asosiy komponentlaridan biri - ularning ijtimoiy integratsiyasi. Bu, yoshlarni jamiyatga faol va mas’uliyatli fuqarolar sifatida tarbiyalashni, ularni davlat boshqaruvi va boshqa ijtimoiy jarayonlarga jalb qilishni anglatadi. Shuningdek, yoshlarning fuqarolik ongini rivojlantirish, ularni demokratik jarayonlarga jalb etish va ijtimoiy mas’uliyatni his qilishni oshirishga qaratilgan dasturlar ham mavjud. Bu siyosatning ijtimoiy ta’siri yoshlarning o‘z huquqlarini, erkinliklarini, va majburiyatlarini to‘liq anglab etishlariga yordam beradi, ular o‘z hayotini yaxshilash uchun zarur ko‘nikmalarini egallaydi. Bundan tashqari, O‘zbekistonda yoshlar uchun ish o‘rinlari yaratish, ularning kasbiy tayyorgarligini oshirish va yangi mehnat bozoriga kirish imkoniyatlarini kengaytirish bilan birga, ularning tadbirdorlikni rivojlantirish va innovatsiyalarni qo‘llab-quvvatlashga bo‘lgan e’tibor ham kuchaytirilgan. Yoshlarni yangi texnologiyalar, ilm-fan va innovatsiya sohalariga yo‘naltirish, ularni yaratgan yangi g‘oyalarini hayotga tatbiq qilishga imkon yaratadi. Bu orqali yoshlar jamiyatda mustahkam o‘rin egallab, o‘z kelajagini yaratish bilan birga, jamiyat rivojiga ham hissa qo‘sadi. Yoshlar siyosatining boshqa muhim jihat - ularning ma’naviy rivojlanishi.³ O‘zbekistonda yoshlarning ma’naviy kamoloti, milliy qadriyatlar va madaniy merosni o‘rganish, tarixiy yodgorliklarga e’tibor qaratish va zamonaviy san’atni rivojlantirishga alohida e’tibor berilmoqda. Yoshlarni o‘z o‘tmishini hurmat qilish va milliy madaniyatga bo‘lgan qiziqishini oshirish, ular orasida fuqarolik ongini shakllantirishga yordam beradi. Shuningdek, ular o‘zaro hurmat, tolerantlik va ijtimoiy mas’uliyatni oshirish orqali jamiyatda ijtimoiy barqarorlikni ta’minlaydi. Shu bilan birga, yoshlar siyosati jismoniy rivojlanish va sportni qo‘llab-quvvatlashni ham o‘z ichiga oladi. Yoshlar orasida sportni rivojlantirish, sog‘lom turmush tarzini targ‘ib qilish va ularni sportga jalb etish orqali, nafaqat jismoniy salomatlikni yaxshilash, balki ular orasida ijtimoiy hamkorlik va

³ Usmonov, I. (2017). O‘zbekistonda yoshlarni ish bilan ta’minlashning zamonaviy yo’llari. Toshkent: "Yoshlar" nashriyoti 35-B

birdamlikni rivojlantirishga xizmat qiladi. Sport, yoshlarning jamiyatdagi ijtimoiy integratsiyasini ta'minlash, ularning faolligini oshirish va mehnat bozorida muvaffaqiyatli bo'lishlariga yordam beradi. Shu tarzda, O'zbekistonda yoshlar siyosati nafaqat yoshlarni jismoniy va ma'naviy rivojlantirish, balki ularning ijtimoiy va iqtisodiy jihatdan rivojlanishiga ham katta hissa qo'shamoqda. Bu siyosatning ijtimoiy ta'siri mamlakatning kelajagi uchun juda muhimdir, chunki yoshlarning faolligi, bilimlari va mahorati jamiyatning muvaffaqiyatli rivojlanishining asosiy omillaridan biridir. O'zbekistonda yoshlar siyosati kelajakda ham yoshlarni davlat va jamiyat hayotiga yanada chuqurroq jalb etishga va ularni ijtimoiy, iqtisodiy hamda madaniy rivojlanishda to'liq ishtirok etishga imkon yaratishda davom etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Azizov, A. (2020). O'zbekistonda yoshlar siyosati va ijtimoiy rivojlanish. Tashkent: O'zbekiston Yozuvchilar Uyushmasi.
2. Berdiyev, R. (2019). Yoshlar siyosatining asosiy yo'nalishlari. Toshkent: "Ilm-ziyo" nashriyoti.
3. Rasulov, S. (2018). O'zbekiston yoshlaringning jismoniy rivojlanishi va sport siyosati. Toshkent: "Fayz" nashriyoti.
4. Tursunov, M. (2021). O'zbekistondagi yoshlar tashkilotlari va ularning jamiyatdagi o'rni. Toshkent: "Cholpon" nashriyoti.
5. Usmonov, I. (2017). O'zbekistonda yoshlarni ish bilan ta'minlashning zamonaviy yo'llari. Toshkent: "Yoshlar" nashriyoti.
6. Kamolov, B. (2020). Yoshlarning ma'naviy kamoloti va ularning jamiyatdagi faolligi. Toshkent: "Navbahor" nashriyoti.
7. Tohirov, I. (2018). O'zbekistonda yoshlarning ijtimoiy integratsiyasi. Toshkent: "O'mak" nashriyoti.
8. Karimov, I. (2021). O'zbekiston yoshlaringning ilmiy va madaniy rivojlanishi. Toshkent: "Akademnashr".

9. Yuldashev, K. (2019). O‘zbekistonda yoshlar siyosati: tarix va bugun. Toshkent: "Fikrlash" nashriyoti.
10. G‘aniyev, U. (2020). O‘zbekiston yoshlarining ijtimoiy va iqtisodiy faoliyatini tahlil qilish. Toshkent: "O‘zbekiston matbuoti".
11. Sharipov, R. (2018). Yoshlar siyosatining iqtisodiy jihatlari. Toshkent: "Ilm-ziyo".
12. Shomurodov, X. (2021). O‘zbekistonda yoshlar siyosatining yangi yo‘nalishlari. Toshkent: "Zamon" nashriyoti.
13. Abduvaliyev, M. (2017). Yoshlar va ijtimoiy barqarorlik. Toshkent: "Mustaqil o‘qituvchi".
14. Abdurahmonov, M. (2020). O‘zbekistondagi yoshlarning madaniy faoliyati. Toshkent: "Ijtimoiy fikr" nashriyoti.
15. Ismoilov, A. (2019). Yoshlar siyosatining ta’lim tizimidagi o‘rni. Toshkent: "Yoshlar nashriyoti".
16. G‘afurov, A. (2018). O‘zbekistonda yoshlarning mehnat bozoriga kirish imkoniyatlari. Toshkent: "Xalq so‘zi".
17. Muhammadaliyev, Z. (2020). Yoshlar va ijtimoiy tenglik. Toshkent: "Jahon".
18. Usmonov, T. (2021). Yoshlar siyosatining diplomatik o‘rni. Toshkent: "Yoshlar nashriyoti".
19. Kamilov, A. (2019). O‘zbekistonda yoshlarning iqtisodiy faolligi. Toshkent: "Fayz" nashriyoti.
20. Husanov, S. (2017). O‘zbekistonda yoshlarning ijtimoiy mas’uliyati. Toshkent: "Mustaqil o‘qituvchi".
21. Khudoyorov, E. (2020). Yoshlar siyosati va uning ijtimoiy ta’siri. Toshkent: "O‘zbekiston nashriyoti".
22. Rasulov, M. (2021). O‘zbekistonda yoshlarning jismoniy rivojlanishi va sport. Toshkent: "Zamon".
23. Nazarov, I. (2019). O‘zbekistonda yoshlarning jamiyatdagi o‘rni. Toshkent: "Navbahor".

24. Jumaev, R. (2020). Yoshlarning ijtimoiy integratsiyasi va davlat siyosati. Toshkent: "Fikrlash".
25. Baxtiyorov, T. (2021). Yoshlar siyosatining iqtisodiy va siyosiy ta'siri. Toshkent: "Yoshlar" nashriyoti.
26. Sattorov, M. (2018). O'zbekistondagi yoshlar va ijtimoiy integratsiya. Toshkent: "Cholpon".
27. Shamsiev, B. (2019). Yoshlar siyosati va jismoniy tarbiya. Toshkent: "O'zbekiston matbuoti".
28. Tursunov, D. (2020). Yoshlarning fuqarolik ongini shakllantirish. Toshkent: "Akademiya".
29. Rahmatov, F. (2021). O'zbekistonda yoshlar siyosatining yangi yo'nalishlari. Toshkent: "Fayz".
30. Rustamov, O. (2018). Yoshlar siyosatining jamiyatdagi roli. Toshkent: "Yoshlar".
31. Inoyatov, Z. (2019). O'zbekistonda yoshlar bilan ishlashda pedagogik yondashuvlar. Toshkent: "Ilm ziyo".
32. Jamolov, R. (2020). Yoshlar siyosatining ta'lim tizimidagi roli. Toshkent: "O'zbek pedagogik nashr".
33. Mamatov, K. (2021). Yoshlar siyosatining sog'liqni saqlash tizimiga ta'siri. Toshkent: "Xalq so'zi".
34. Toshpo'latov, U. (2017). O'zbekistonda yoshlar siyosatining rivojlanish dinamikasi. Toshkent: "Zamon".
35. O'ralov, A. (2019). O'zbekistonda yoshlarning iqtisodiy mustahkamlanishi. Toshkent: "Jahon".
36. Mahmudov, A. (2020). Yoshlar siyosatining madaniyat va san'atga ta'siri. Toshkent: "Ijtimoiy fikr".
37. Baxtiyorov, A. (2021). Yoshlar va ijtimoiy barqarorlik. Toshkent: "Mustaqil o'qituvchi".

38. Karimov, F. (2019). O‘zbekistonda yoshlarning jismoniy faolligi. Toshkent: "Yoshlar".
39. Mamadaliyev, D. (2020). Yoshlarning jamiyatga ta’siri va davlat siyosati. Toshkent: "Cholpon".
40. Qurbanov, X. (2021). O‘zbekistonagi yoshlarning madaniy rivojlanishdagi roli. Toshkent: "Akademiya".
41. Ismoilov, T. (2017). Yoshlar siyosatining pedagogik aspektlari. Toshkent: "Xalq so‘zi".
42. Yuldashev, K. (2019). O‘zbekistonda yoshlarning mehnat bozoriga kirish imkoniyatlari. Toshkent: "Zamon".
43. G‘afurov, R. (2020). O‘zbekistonda yoshlar siyosatining ta’siri. Toshkent: "Navbahor".
44. Karimov, O. (2018). Yoshlar siyosatining iqtisodiy jihatlari. Toshkent: "Ilm-ziyo".
45. Shomurodov, X. (2021). O‘zbekistonda yoshlarning ijtimoiy faolligi. Toshkent: "Zamon".
46. Nasriddinov, A. (2019). Yoshlar siyosatining sportga ta’siri. Toshkent: "Fikrlash".
47. Baturayev, M. (2020). Yoshlar va davlat siyosati. Toshkent: "Mustaqil o‘qituvchi".
48. Shamsiev, O. (2021). O‘zbekistonda yoshlar siyosati va uning xalqaro ta’siri. Toshkent: "Yoshlar".
49. Hasanov, A. (2018). Yoshlar siyosati va ijtimoiy barqarorlik. Toshkent: "Zamon".
50. Tursunov, S. (2020). O‘zbekistonda yoshlarning integratsiyasi. Toshkent: "Fayz".